

gen ud af Menigheden, thi derved gjør man Kirken Uret, stor Uret. Det er af disse Grunde, at jeg har den Tro, at det nu fremlagte Lovudkast, skjøndt det indeholder Tanker, som jeg finder rigtige, skjøndt det angaaer Gjenstande, der trænge til Ordning, og skjøndt det for endeel angaaer een Gjenstand, som jeg maa ønske at see ordnet endnu under denne Rigsdag, maa ansees for at være af den Bessaffenhed, at man ved at fordybe sig i dets Bearbejdelse ikke vil naae Maalet, og imens heller ikke ad anden Vej faae idetmindste enkelte Partier ordnede, da de ikke kunne behandles jevnstides med Behandlingen af dette Lovudkast; derfor fraraader jeg Thinget at fremme Udkastet videre.

Justitsministeren: Da der er et Afsnit af det Lovudkast, som her foreligger Thinget, der nærmest vedrører det Ministerium, jeg har den Ære at forestaae, og der var en Pitring af min ærede Collega, som nu havde Ordet, som jeg forudsætter vil føre til, at der vil blive rettet Spørgsmaal til mig, vil jeg søge strax at besvare dette Spørgsmaal, saavidt jeg formaar. Min ærede Collega udtalte sig om, at han vilde søge at fremme Sagen om borgerlig Ægteffabs Indførelse til endelig Afgjørelse, om muligt endnu paa nærværende Rigsdag. Det ligger nu meget nær, at der i denne Anledning til mig, hvem denne Sag vedrører, vil blive reist Spørgsmaal, om jeg i saa Henseende er af samme Anskuelse. Det er dette Spørgsmaal, som jeg skal tillade mig at besvare. Jeg erkjender da, at Grundlovens §§ 81 og 84 med Nødvendighed medføre Bestemmelser om det borgerlige Ægteffab — det er ved § 81 tilladt Borgerne at forene sig i Samfund, for at dyrke Gud paa den Maade, der bedst stemmer overeens med deres Overbeviisning; og det er i § 84 bestemt, at Ingen paa Grund af sin Troesbejdelse kan berøves Afgang til den fulde Nydelse af borgerlige og politiske Rettigheder. Ægteffabet er en Institution, som utvivlsomt medfører borgerlige Rettigheder; den, som ikke kan indtræde i Ægteffab, fordi hans religiøse Overbeviisning ikke maatte tillade ham at indtræde i Ægteffabet paa den Maade, hvori det nu er foreskrevet efter Folkekirken's sædvan-

lige Ritus, eller efter den Ritus, som søges i de her anerkjendte Religionsksamfund, kan altfaa siges at berøves Afgangen til den fulde Nydelse af sine borgerlige og politiske Rettigheder (Hør!). Derfor mener jeg, at Grundlovens Bestemmelser nødvendigviis maae føre til, at der gives en Udvei for dem, med hvis religiøse Overbeviisning det ikke kan forenes at lade sig vie efter de her foreskrevne Former, saaledes at de paa en anden Maade kunde indtræde i Ægteffabet. Det er dette Ægteffab, som kaldes det borgerlige. Men, medens jeg saaledes anerkjender denne Nødvendighed, maa jeg paa den anden Side fuldkommen dele den Anskuelse, som er bleven udtalt af min ærede Collega, at man med Forsigtighed bør indføre de Forandringer i disse Forhold, som endnu let kunde tjene til at forvirre de endnu almindelig gjældende Begreber om disse særdeles vigtige Forholds Betydning. Jeg troer navnlig, at man vilde gjøre rettest i, ikke at udgive den nye Lov om borgerligt Ægteffab, som jeg har erkjendt for at være nødvendig, førend overhovedet de forskellige Forhold havde opnaaet den Udvikling, som der forestaaer dem i saamange Retninger. Det er ikke saa ganske saa Punkter, hvori de ægteffabelige Forhold staae i Forbindelse med mange andre Forhold, og min ærede Collega har allerede antydet flere. Det vil have en væsentlig Indflydelse paa Geistlighedens Stilling, naar en Forretning, som hidtil har paahvilet dem ved Ægteffaber, for Fremtiden ikke bliver deres udelukkende Embedspligt. Men, naar jeg saaledes har anseet det for ønskeligt, at denne Lovgivningsgreen ikke bearbejdedes for hurtigt, maa jeg paa den anden Side dog erkjende, at der kunde være Omstændigheder, som gjorde det nødvendigt uden mindste Dvhold at søge at fremme Sagen; — saadanne Omstændigheder vilde være, dersom der f. Ex. i det praktiske Liv havde viist sig en tvingende Nødvendighed derfor, derved at Borgerne ikke vare istand til uden en saadan Lov at opnaae Afgang til Nydelse af deres fulde Rettigheder, eller med andre Ord, dersom der vare flere af Samfundets Medlemmer, som udtrykkelig paaastede Ret til at vies paa en anden Maade end den nu foreskrevne, for derved at kunne indtræde i Ægteffab,